

RIKSDAGENS SVAR 149/2000 rd

Regeringens proposition om lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården**Ärende**

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition om lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (RP 133/2000 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 27/2000 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag**om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 28 juni 1994 om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 3 §,

ändras 4, 7, 8, 25, 26 och 28 §, av dessa lagrum 25 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 682/1999, samt

fogas till lagen en ny 24 a och en ny 24 b § som följer:

4 §

Rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person och som specialist eller specialtandläkare

Rättsskyddscentralen för hälsovården beviljar på ansökan rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person under ledning och tillsyn av en legitimerad yrkesutbildad person med rätt att självständigt utöva det ifrågasvarande yrket, vid en sådan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) eller en sådan verksamhetsenhet inom socialvården som avses i 24 § so-

cialvårdslagen (710/1982). Rätt beviljas en finsk medborgare eller en utlänning som i Finland har genomgått grundutbildning som leder till ifrågasvarande yrke eller en finsk medborgare eller en medborgare i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) som i en stat utanför EES har genomgått av rättsskyddscentralen godkänd motsvarande utbildning och som har visat att han eller hon uppfyller eventuella andra i förordning bestämda behörighetsvillkor.

En i 1 mom. avsedd läkare som i Finland har genomgått särskild utbildning för allmänpraktiserande läkare eller motsvarande utbildning som föreskrivs genom förordning, eller som i en stat

utanför EES har genomgått motsvarande utbildning som rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan har godkänt, beviljas av rättsskyddscentralen på ansökan rätt att såsom legitimerad yrkesutbildad person självständigt vara verksam som allmänläkare.

En i 1 mom. avsedd tandläkare som har fullgjort den praktiska tjänstgöring som föreskrivs genom förordning beviljas av rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan rätt att självständigt utöva tandläkaryrket såsom legitimerad tandläkare.

En finsk medborgare eller en utlänning som avlagt i 8 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (1564/1994) avsedd examen i Finland beviljas av rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan rätt att utöva specialist- eller specialtandläkaryrket såsom legitimerad yrkesutbildad person.

7 §

Rätt att använda yrkesbeteckning

Rätt att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har en finsk medborgare eller en utlänning som i Finland eller någon annan stat inom EES har genomgått sådan utbildning som leder till ifrågavarande yrke eller motsvarande utbildning, eller en finsk medborgare eller en medborgare i någon annan stat inom EES som i en stat utanför EES har genomgått motsvarande utbildning som rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan har godkänt.

8 §

Nordiska medborgares rätt att vara verksamma som yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Om nordiska medborgares rätt att vara verksamma som yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i Finland gäller vad som bestäms i överenskommelsen om gemensam nordisk arbetsmarknad för viss hälso- och sjukvårdspersonal och veterinärer (FördrS 2/1994).

Allmänna stadganden om styrning och tillsyn

24 a §

Innehållet i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Rättsskyddscentralen för hälsovården för centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i syfte att sköta tillsynsuppgifterna enligt lagen om rättsskyddscentralen för hälsovården (1074/1992). Utöver bestämmelserna i denna lag skall på registerföringen tillämpas personsuppgiftslagen (523/1999).

I registret införs följande uppgifter om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården:

1) namn, personbeteckning, hemadress, verksamhet som självständig yrkesutövare, rätt att utöva yrke och begränsning eller frångående av denna rätt, tillstånd att utöva yrke och återkallelse av detta tillstånd eller rätt att använda yrkesbeteckning för yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och förbud att använda denna samt uppgift om den utbildning som rätten eller tillståndet att utöva yrke eller använda den skyddade yrkesbeteckningen grundar sig på,

2) avgöranden av rättsskyddscentralen för hälsovården eller länsstyrelsen som innehåller konstateranden av felaktigheter, försummelser eller klandervärt förfarande i den yrkesutbildade personens yrkesutövning samt uppgifter om varningar, bötes- eller fängelsestraff, avsättning eller avstängning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen, samt

3) uppgift om rätt att vara verksam som specialist och specialtandläkare och om den utbildning som denna rätt grundar sig på.

De uppgifter som avses i 2 mom. 1 punkten utplånas ur registret tio år efter att rättsskyddscentralen för hälsovården har fått uppgift om att den registrerade har avlidit. En sådan anteckning i registret som avses i 2 mom. 2 punkten utplånas då tio år har förflutit från det beslutet eller avgörandet meddelades, om inte längre tid för utplånande av anteckningen bestäms i matrikellagen (1010/1989). En uppgift om straff skall utplånas även när straffbarheten för den gärning

för vilken straffet har dömts ut har blivit upphävd.

I registret införs också vid behov uppgifter om arbetsplatsen för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården samt uppgift om att den yrkesutbildade personen reserverats för förberedelserna för undantagsförhållanden enligt beredskapslagen (1080/1991) på det sätt som bestäms närmare genom förordning.

24 b §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Rättsskyddscentralen för hälsovården skall utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som avses i 24 a § 2 mom. till länsstyrelserna för skötseln av deras i lag föreskrivna tillsynsuppgifter samt till myndigheter i EES-stater för skötseln av uppgifter i anslutning till beviljande av och tillsyn över rätt eller tillstånd för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården att utöva ifrågavarande yrke. Rättsskyddscentralen för hälsovården skall utan hinder av sekretessbestämmelserna till social- och hälsovårdsministeriet lämna ut uppgifter som avses i 24 a § 4 mom. för skötseln av uppgifter som föreskrivs i beredskapslagen.

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan rättsskyddscentralen för hälsovården utan hinder av sekretessbestämmelserna till myndigheter och till verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 24 a § 2 mom. 2 punkten för bedömning av lämpligheten i anslutning till platsansökning.

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får rättsskyddscentralen för hälsovården ur centralregistret lämna ut, i form av en kopia eller i elektronisk form, namn och kontaktinformation, uppgifter om gällande rätt och tillstånd att utöva yrke och om utbildning för en i registret införd person för utsändande av information i anknytning till den registrerades yrke. Med avvikelse

från det som bestäms i nämnda lag får i 24 a § 2 mom. 2 punkten i denna lag avsedda uppgifter om avgöranden av rättsskyddscentralen för hälsovården eller länsstyrelsen eller om varning eller avstängning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen, förutsatt att det inte gäller en enskild registrerad person, lämnas ut endast för vetenskaplig forskning, statistikföring och myndighetsutredningar eller för handhavande av en uppgift som i lag ålagts myndighet eller för verksamhet som hänför sig till hälso- och sjukvård till verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården, apotek och sammanslutningar i hälso- och sjukvårdsbranschen.

Om avgifter som tas ut för utlämnande av uppgifter bestäms särskilt. Sådant utlämnande av uppgifter som avses i 1 mom. är avgiftsfritt. Vidare får social- och hälsovårdsministeriet avgiftsfritt på begäran informationsservice som grundar sig på rättsskyddscentralen för hälsovårdens centralregister över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, med undantag av den del som rättsskyddscentralen skaffar av en utomstående tjänsteproducent.

Säkerhetsåtgärder

25 §

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Finns det grundad anledning att anta att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan rättsskyddscentralen för hälsovården ålägga honom eller henne att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (*utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet*).

Finns det grundad anledning att anta att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan rättsskyddscentralen för hälsovården ålägga honom eller henne att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå

förhör för utredande av hans eller hennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (*utredning av yrkesskickligheten*).

Rättsskyddscentralen för hälsovården eller länsstyrelsen kan vid behov bestämma att det skall utföras en granskning av mottagningslokaler hos en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården för undersökning av honom eller henne, hans eller hennes yrkesutövning, den biträdande personalen, mottagnings-, undersöknings- och vårdlokaler, utrustningen samt journalhandlingarna (*granskning av mottagningsverksamheten*). Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelsen kan anlita sakkunniga vid denna granskning.

Vid granskningen av mottagningsverksamheten hos en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är polisen skyldig att vid behov ge handräckning.

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning eller en granskning som föreskrivs i 1—3 mom., kan rättsskyddscentralen för hälsovården förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

26 §

Påföljder av felaktigt förfarande

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården

1) försummar någon skyldighet enligt 15—21 §, eller en läkare eller tandläkare försummar någon skyldighet enligt 15—23 §,

2) fullgör sådana uppgifter för vilka hans eller hennes utbildning eller yrkesskicklighet skall anses otillräcklig eller hans eller hennes verksamhetsmöjligheter begränsade, eller

3) annars handlar felaktigt eller klandervärt, kan rättsskyddscentralen för hälsovården

a) meddela personen i fråga närmare föreskrifter och anvisningar för yrkesutövningen,

b) för en bestämd tid eller tills vidare begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket,

c) för en bestämd tid eller tills vidare frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket,

d) för en bestämd tid eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, eller

e) återkalla den rätt att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person.

28 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller någon annan motsvarande orsak eller på grund av på annat sätt med fog konstaterad brist på yrkesskicklighet oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan rättsskyddscentralen för hälsovården besluta om åtgärder som avses i 26 §.

Denna lag träder i kraft den 2001.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 14 november 2000